

หลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง (ฉบับ พ.ศ. 2567)
หลักสูตร การทอผ้ามัดหมี่สิริวชิราภรณ์ย้อมสีธรรมชาติ จำนวน 40 ชั่วโมง
ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอปราสาท

ความเป็นมา

ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ.2566 มาตรา 9 การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเองมีเป้าหมาย เพื่อพัฒนาศักยภาพ ทักษะและความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านตามความถนัดของตน การประกอบอาชีพ การพัฒนาอาชีพ การยกระดับคุณภาพชีวิตของตนครอบครัว ชุมชน หรือสังคม หรือเพื่อประโยชน์แห่งความรอบรู้ของตน โดยอาจได้รับการรับรองคุณวุฒิตามความเหมาะสม มีความสอดคล้องกับแผนระดับต่าง ๆ ในการดำเนินการขับเคลื่อนโครงการฯ ที่มีความสอดคล้องกับแผนระดับต่าง ๆ ดังนี้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2579) : ยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้าน แผนส่งเสริมการเรียนรู้ (พ.ศ. 2566 - 2570) : ประเด็น ที่ 2 พัฒนาและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ โดยผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในสาขาที่ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยพัฒนาทักษะความรู้ความสามารถและสมรรถนะในการปฏิบัติงานในแต่ละระดับการศึกษาตามระดับคุณวุฒิการศึกษาผ่านระบบการศึกษาและการเรียนรู้ที่มีความหลากหลาย ยืดหยุ่น ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ทั้งการศึกษาในระบบนอกระบบ และตามอัธยาศัย

การจัดกิจกรรมฝึกอาชีพให้ประชาชนระดับฐานรากที่อาศัยอยู่ในระดับตำบล ประกอบด้วยกลุ่มเป้าหมายผู้ด้อย พลาด ขาด โอกาสให้ได้รับการพัฒนาสมรรถนะและทักษะในการประกอบอาชีพเพื่อการมีรายได้ เพื่อให้ผู้ผ่านการฝึกอบรมได้รับความรู้ความสามารถนำไปประกอบอาชีพ สร้างอาชีพ พัฒนาอาชีพ เพิ่มรายได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดี ต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น สร้างมูลค่าเพิ่ม และพัฒนาสู่วิสาหกิจชุมชน

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอปราสาท ได้เล็งเห็นความสำคัญของการพัฒนาอาชีพในชุมชน จึงได้จัดทำหลักสูตรการทอผ้ามัดหมี่สิริวชิราภรณ์ย้อมสีธรรมชาติ ขึ้น

จุดมุ่งหมาย

เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะ ในการทอผ้ามัดหมี่สิริวชิราภรณ์ย้อมสีธรรมชาติ เพื่อสร้างทางเลือกในการประกอบอาชีพ สร้างรายได้

เป้าหมาย

ประชาชนทั่วไป

ระยะเวลา จำนวน 40 ชั่วโมง

- ภาคทฤษฎี จำนวน 5 ชั่วโมง
- ภาคปฏิบัติ จำนวน 35 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัด กระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง		
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ	รวม
1	ความสำคัญในการประกอบอาชีพการทอผ้าไหมและวัสดุอุปกรณ์ในการทอผ้าไหม	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาชีพการทอผ้าไหม 2. อธิบายขั้นตอนของการเตรียมเส้นไหมเบื้องต้นสำหรับการทอผ้าไหมได้ 3. อธิบายและเลือกเส้นไหมให้เหมาะสมกับการทอผ้าไหมแต่ละประเภทได้ 4. อธิบายส่วนประกอบและวัตถุดิบที่ใช้สำหรับทอผ้าไหมได้ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการประกอบอาชีพการทอผ้าไหม 2. ขั้นตอนในการเตรียมเส้นไหมสำหรับการทอ 3. การเลือกเส้นไหม 4. วัตถุดิบและส่วนประกอบ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. วิทยากรบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพการทอผ้าไหม 2. วิทยากรบรรยายสาธิตวิธีการเลือกและการใช้วัสดุอุปกรณ์ในการทอผ้าไหมและให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติ 	1 ชม.	4 ชม.	5 ชม.
2	การฟอกไหม	<ol style="list-style-type: none"> 1. อธิบายวัตถุประสงค์ของการฟอกไหมได้ 2. สามารถบอกวัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้สำหรับฟอกไหมได้ 3. อธิบายขั้นตอนการฟอกไหมด้วยสีธรรมชาติได้ และอธิบายข้อควรระวังเกี่ยวกับการฟอกไหมได้ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. วัตถุประสงค์ของการฟอกไหม 2. วัสดุและอุปกรณ์ของการฟอกไหม 3. ขั้นตอนการฟอก 4. ข้อควรระวังในการฟอกไหม 	<ol style="list-style-type: none"> 1. วิทยากรอธิบายสาธิตและให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการฟอกไหมด้วยสีธรรมชาติ 2. ผู้เรียนฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดความชำนาญด้วยตนเอง 	-	5 ชม.	5 ชม.
3	การทอผ้าไหมและการแกว่งไหม	<ol style="list-style-type: none"> 1. อธิบายวัตถุประสงค์ของการทอผ้าไหมและการแกว่งไหมได้ 2. สามารถบอกวัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. จุดประสงค์ของการทอผ้าไหมและการแกว่งไหม 2. วัสดุและอุปกรณ์ 3. วิธีการการทอผ้าไหมและ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. วิทยากรสาธิตและให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการทอผ้าไหมและการแกว่งไหม 	1 ชม.	9 ชม.	10 ชม.

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดการกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง		
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ	รวม
		สำหรับก๊วกไหมและการแก่งไหมได้ 3. อธิบายขั้นตอนการก๊วกไหมและการแก่งไหมได้ 4. อธิบายข้อควรระวังเกี่ยวกับการก๊วกไหมและการแก่งไหมได้	การแก่งไหม 4. ข้อควรระวังในการก๊วกไหมและการแก่งไหม	2. ผู้เรียนฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดความชำนาญด้วยตนเอง			
4	การเก็บและถักตะกรอ	1. อธิบายจุดประสงค์ของการเก็บตะกรอได้ 2. สามารถบอกวัสดุและอุปกรณ์เกี่ยวกับการเก็บตะกรอได้ 3. อธิบายวิธีการ/ขั้นตอนการเก็บตะกรอได้ 4. อธิบายข้อควรระวังเกี่ยวกับการเก็บตะกรอได้	1. จุดประสงค์ของการเก็บและถักตะกรอ 2. วัสดุและอุปกรณ์ 3. วิธี/ขั้นตอนการเก็บตะกรอ 4. ข้อควรระวังในการเก็บตะกรอ	1. วิทยากรสาธิตและให้ ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการเก็บและถักตะกรอ 2. ผู้เรียนฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดความชำนาญด้วยตนเอง	1 ชม.	4 ชม.	5 ชม.
5	การทอผ้ามัดหมี่สิริวชิราภรณ์ ย้อมสีธรรมชาติ	1. อธิบายขั้นตอนของการทอเป็นผืนผ้าได้ 2. เตรียมกีก่อนทอผ้าไหมได้ถูกต้องและเหมาะสม 3. นำหลอดเส้นไหมพุ่งใส่กระสวยได้ถูกต้อง 4. เขี่ยบตะกรอสำหรับการทอผ้าไหมได้	1. ขั้นตอนการทอ 2. การเตรียมกีก 3. การนำหลอดพุ่งใส่กระสวย 4. การเขี่ยบตะกรอ 5. การพุ่งกระสวย 6. การจัดลวดลายและแต่งริมขอบผ้า 7. การกระแทกฟืม 8. การชิงหน้าผ้าให้ตั้ง	1. วิทยากรสาธิตและให้ ผู้เรียนฝึกการทอผ้ามัดหมี่สิริวชิราภรณ์ย้อมสีธรรมชาติ 2. ผู้เรียนฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดความชำนาญด้วยตนเอง	1 ชม.	9 ชม.	10 ชม.

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง		
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ	รวม
		5. พุงกระสวยขณะทอผ้าใหม่ได้ถูกต้องและเหมาะสม 6. จัดลวดลายและแต่งริมขอบผ้าขณะทอ	9. การต่อเส้นไหมยืนและเส้นไหมพุงเมื่อเส้นไหมขาด 10. การปรับและปล่อยเส้นไหมยืน 11. การทอเส้นยืนขณะทอได้ถูกต้องและเหมาะสม				
6	1. การตลาดและการบริหารจัดการ 2. การส่งเสริมการผลิต-จำหน่าย และการขายออนไลน์	1. เพื่อให้ผู้เรียนทราบถึงช่องทางในการจัดจำหน่ายสินค้าได้ เพื่อให้ผู้เรียน สามารถคิดต้นทุน กำหนดราคาขาย ได้ 2. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถขายสินค้าผ่านช่องทางออนไลน์ได้	1. ช่องทางในการจัดจำหน่ายสินค้า 2. การคิดต้นทุนและการกำหนดราคาขาย การทอผ้ามัดหมี่สิริวชิราภรณ์ย้อมสีธรรมชาติ 3. การขายสินค้าผ่านช่องทางออนไลน์	1. วิทยากรอธิบายและยกตัวอย่างการคิดต้นทุนการทอผ้าไหมการกำหนดราคาขายเพื่อให้เกิดความคุ้มค่าและการขายสินค้าผ่านสื่อออนไลน์ และให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการขายสินค้าผ่านสื่อออนไลน์ด้วยตนเอง	1 ชม.	4 ชม.	5 ชม.
รวม					5 ชม.	35 ชม.	40 ชม.

สื่อการเรียนรู้

- เอกสาร/ใบความรู้/แผ่นพับ เรื่องการทอผ้ามัดหมี่สิริวชิราภรณ์ย้อมสีธรรมชาติ
- เว็บไซต์ ที่มาของการทอผ้ามัดหมี่สิริวชิราภรณ์ย้อมสีธรรมชาติ
- ภูมิปัญญาท้องถิ่น

การวัดและประเมินผล

- การสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้และการฝึกปฏิบัติ
- การตรวจชิ้นงาน/ผลงาน

เงื่อนไขการจบหลักสูตร

- มีเวลาเรียน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
- มีผลการประเมินตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60

การเทียบโอน

ผู้เรียนที่จบหลักสูตรสามารถนำไปเทียบโอนผลการเรียนรู้กับหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในสาระการประกอบอาชีพวิชาเลือกเสรีที่สถานศึกษาได้กำหนดไว้ในโครงสร้างหลัก
หลักสูตร

ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดการศึกษาต่อเนื่อง พ.ศ. 2545 ลงวันที่ 5 กรกฎาคม พ.ศ.
2554 (ข้อ9) การจัดทำและพัฒนาหลักสูตร ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ
และการศึกษาตามอัธยาศัย เป็นผู้อนุมัติหลักสูตร โดยความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา

ลงชื่อ ผู้เสนอหลักสูตร

(นางกานต์สินี ขบวนดี)

หัวหน้างานการจัดการศึกษาต่อเนื่อง

ลงชื่อ ผู้เห็นชอบหลักสูตร

(นายประสพ เฉลียวไว)

ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา

ลงชื่อ ผู้อนุมัติหลักสูตร

(นางอรสา สุภารี)

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอปราสาท
ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอปราสาท

จังหวัดสุรินทร์

แผนการจัดการเรียนรู้

วิทยาการ.....

หลักสูตร.....การทอผ้ามัดหมี่สิริวชิราภรณ์ย้อมสีธรรมชาติ.....จำนวน.....40.....ชั่วโมง

ระหว่างวันที่.....เวลาเรียน.....น.

สถานที่จัดการเรียน.....

วัน เดือน ปี	เนื้อหา	กระบวนการจัดการเรียนรู้	หมายเหตุ
วันที่..... เวลา.....น.	1.ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการทอผ้ามัดหมี่สิริวชิราภรณ์ย้อมสีธรรมชาติ 2.การเตรียมวัตถุดิบและส่วนประกอบ	1. วิทยาการบรรยายและอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้เรียนในทุกหัวข้อ 2. วิทยาการและผู้เรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญในแต่ละหัวข้อ	- ภาคทฤษฎี.....ชั่วโมง - ภาคปฏิบัติ.....ชั่วโมง
วันที่..... เวลา.....น.	1.การฟอกไหมด้วยสีธรรมชาติ 2.การทอผ้าไหมและการแกว่งไหม	วิทยาการอธิบายสาธิตและให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติ เรื่อง - วัตถุประสงค์ของการฟอกไหม - วัสดุและอุปกรณ์ของการฟอกไหม - ขั้นตอนการฟอกด้วยสีธรรมชาติ - ข้อควรระวังในการฟอกไหมด้วยสีธรรมชาติ	- ภาคทฤษฎี.....ชั่วโมง - ภาคปฏิบัติ.....ชั่วโมง
วันที่..... เวลา.....น.	1.การเตรียมเส้นไหมพุ่งและไหมยืน 2.การคันเส้นไหม 3.การมัดหมี่	วิทยาการอธิบายสาธิตและให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติ เรื่อง - จุดประสงค์ของการการทอผ้าไหมและการแกว่งไหม - วัสดุและอุปกรณ์ - วิธีการการทอผ้าไหมและการแกว่งไหม - ข้อควรระวังในการการทอผ้าไหมและการแกว่งไหม	- ภาคทฤษฎี.....ชั่วโมง - ภาคปฏิบัติ.....ชั่วโมง
วันที่..... เวลา.....น.	1.การม้วน/ปั่นไหม 2.การกรอเส้นด้ายไหมยืน/ไหมพุ่ง 3.การเก็บและถักตะกรอ	วิทยาการอธิบายสาธิตและให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติ เรื่อง - จุดประสงค์ของการเก็บและถักตะกรอ - วัสดุและอุปกรณ์ - วิธี/ขั้นตอนการเก็บตะกรอ - ข้อควรระวังในการเก็บตะกรอ	- ภาคทฤษฎี.....ชั่วโมง - ภาคปฏิบัติ.....ชั่วโมง

วัน เดือน ปี	เนื้อหา	กระบวนการจัดการเรียนรู้	หมายเหตุ
วันที่..... เวลา.....น.	1.การม้วน/ปั่นไหม 2.การกรอเส้นด้ายไหมยืน/ ไหมพุ่ง 3.การเก็บและถักตะกรอ	วิทยากรอธิบายสาธิตและให้ผู้เรียนฝึก ปฏิบัติ เรื่อง - ขั้นตอนการทอ - การเตรียมกี่ - การนำหลอดพุ่งใส่กระสวย	- ภาคทฤษฎี.....ชั่วโมง - ภาคปฏิบัติ.....ชั่วโมง
วันที่..... เวลา.....น.	1.การกรอเส้นด้ายไหมยืน/ ไหมพุ่ง 2.การเก็บและถักตะกรอ 3.การจัดตลาด	วิทยากรอธิบายสาธิตและให้ผู้เรียนฝึก ปฏิบัติ เรื่อง - การเหยียบตะกอ - การพุ่งกระสวย - การจัดตลาดและแต่งริมขอบผ้า	- ภาคทฤษฎี.....ชั่วโมง - ภาคปฏิบัติ.....ชั่วโมง
วันที่..... เวลา.....น.	1.การทอผ้ามัดหมี่สีธรรมชาติ กรณีเยี่ยมสีธรรมชาติ	1. วิทยากรอธิบายสาธิตและให้ผู้เรียน ฝึกปฏิบัติ 2. ผู้เรียนฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดความ ชำนาญด้วยตนเอง	- ภาคทฤษฎี.....ชั่วโมง - ภาคปฏิบัติ.....ชั่วโมง
วันที่..... เวลา.....น.	1.การตลาดและการบริหาร จัดการ การส่งเสริมการผลิต- จำหน่าย การขาย ออนไลน์.	1. วิทยากรอธิบายและยกตัวอย่าง ช่องทางในขาย การกำหนดราคาขาย เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าและการขาย สินค้าผ่านสื่อออนไลน์ 2. วิทยากรสาธิตการขายสินค้าผ่านสื่อ ออนไลน์	- ภาคทฤษฎี.....ชั่วโมง - ภาคปฏิบัติ.....ชั่วโมง

ลงชื่อ.....ครู ลงชื่อ.....วิทยากร
(.....) (.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ..... วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจแผน ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติ
(.....) (.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ..... วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....